

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Уманський державний педагогічний університет
імені Павла Тичини

**ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА
ІСТОРІЯ ТА АРХЕОЛОГІЯ (ЄВРОПЕЇСТИКА)**

першого рівня вищої освіти

за спеціальністю 032 Історія та археологія

галузь знань 03 Гуманітарні науки

Кваліфікація освітня: бакалавр історії та археології

Кваліфікація професійна: історик, вчитель історії, фахівець з європеїстики

ЗАТВЕРДЖЕНО ВЧЕНОЮ РАДОЮ УНІВЕРСИТЕТУ

Голова вченої ради
_____ (протокол № _____ від _____ 08 _____ 2020 р.)
Освітня програма вводиться в дію з _____ 09 _____ 2020 р.

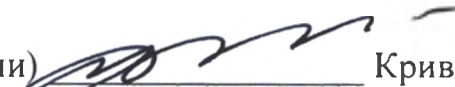
В.о. ректора _____ доц. О. В. Дудник

(наказ № _____ від «01» _____ 09 _____ 2020 р.)

Умань, 2020 р.

ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ

Освітньо-професійної програми
«Історія та археологія (Європеїстика)», галузь знань 03 Гуманітарні науки,
спеціальність 032 Історія та археологія, ступінь вищої освіти – бакалавр;
кваліфікація освітня: бакалавр історії та археології; кваліфікація професійна:
історик, вчитель історії, фахівець з європеїстики

Керівник проектної групи
(гарант освітньої програми) Кривошея Ігор Іванович

Освітньо-професійну програму схвалено на засіданні кафедри всесвітньої
історії та методик навчання УДПУ імені Павла Тичини (протокол № 13 від 23 червня 2020 р.)

Завідувач кафедри Горохівський Петро Іванович

Освітньо-професійну програму схвалено вченою радою історичного
факультету УДПУ імені Павла Тичини (протокол № 12 від 28 червня 2020
р.)

Голова вченої ради факультету Карасевич Анатолій
Олександрович

Освітньо-професійну програму погоджено навчально-методичним відділом
УДПУ імені Павла Тичини

Начальник відділу Денисюк Ірина Анатоліївна

Освітньо-професійну програму погоджено навчально-методичною радою
УДПУ імені Павла Тичини

Голова ради Розгон Валентина Володимирівна

ПЕРЕДМОВА

Освітньо-професійна програма розроблена проектною групою кафедри всесвітньої історії та методик навчання Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини на основі Стандарту вищої освіти. Перший (бакалаврський) рівень вищої освіти. Галузь знань: 03 Гуманітарні науки, спеціальності 032 «Історія та археологія», затвердженого та введеного в дію наказом Міністерства освіти та науки України від 29.04.2020 р. № 575.

Керівник проектної групи (гарант освітньої програми):
Кривошея Ігор Іванович, кандидат історичних наук, професор кафедри всесвітньої історії та методик навчання Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини.

Члени проектної групи:

1. Біляєва Світлана Олександрівна, доктор історичних наук, професор кафедри всесвітньої історії та методик навчання України Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини.
2. Фицик Лариса Анатоліївна, кандидат історичних наук, доцент кафедри всесвітньої історії та методик навчання Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини.

Рецензії-відгуки зовнішніх стейкхолдерів:

1. Чабанюк Владислав Васильович, директор Державного історико-культурного заповідника «Трипільська культура».
2. Мовчан Галина Павлівна, директор ЗОШ I-III ступенів № 10 - медична гімназія Уманської міської ради.
3. Сокирський Володимир Васильович, директор ЗОШ I-III ступенів № 11 ім. М. П. Бажана Уманської міської ради.

Рецензії-відгуки зовнішніх стейкхолдерів додаються.

**1. Профіль освітньо-професійної програми зі спеціальності
032 Історія та археологія, спеціалізація: європеїстика**

1 - Загальна інформація	
Повна назва вищого навчального закладу та структурного підрозділу	Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини, кафедра всесвітньої історії та методик навчання
Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації мовою оригіналу	Перший рівень вищої освіти. Академічна кваліфікація: бакалавр історії та археології Професійна кваліфікація: історик, вчитель історії, фахівець з європеїстики
Офіційна назва освітньої програми	Освітньо-професійна програма першого рівня вищої освіти (бакалавр) за спеціальністю Історія та археологія (Європеїстика)
Тип диплому та обсяг освітньої програми	Диплом бакалавра одиничний, 240 кредитів ЕКТС, термін навчання 3 роки 10 місяців
Наявність акредитації	Серія НД-II № 2489131 Відповідно до рішення Акредитаційної комісії від 16 червня 2016 р. протокол № 121 (наказ МОН України від 21.06.2016 р. № 79-А) Термін дії сертифіката до 1 липня 2026 р.
Цикл/рівень	НРК – 7 рівень FQ – ENEA – перший цикл, EQF-LLL – 6 рівень.
Передумови	Наявність повної загальної середньої освіти
Мова(и) викладання	Українська
Термін дії освітньої програми	До 01.07.2026 р.
Інтернет – адреса постійного розміщення опису освітньої програми	Освітня програма підготовки здобувачів вищої освіти опубліковується на сайті Університету https://udpu.edu.ua/navchannia/osvitni-prohramy в рубриці «Навчання. Освітні програми»
2 - Мета освітньо-професійної програми	
Забезпечити наукову і професійну (теоретичної та практичної) підготовку конкурентоспроможного компетентного фахівця, здатного реалізувати професійну діяльність історика, вчителя історії, фахівця з європеїстики.	
3 - Характеристика освітньо-професійної програми	
Предметна область	Об'єкт вивчення та професійної діяльності: минуле людства, України та інших країн в усіх його проявах. Цілі навчання: підготовка фахівців, здатних розв'язувати складні спеціалізовані задачі і практичні проблеми, що характеризуються комплексністю та невизначеністю умов, у сфері історії та археології. Теоретичний зміст предметної області: становить система наукових теорій, концепцій, принципів, категорій, методів і понять, які використовуються в процесі вивчення минулого різних суспільств та їх сегментів, явищ, персоналій, сукупності матеріальних, побутових, духовних, соціальних аспектів в конкретному просторовому та часовому періоді. Методи, методики та технології: загальнонаукові та спеціальні історичні методи аналізу подій, структур, процесів, культур та персоналій, методи і методики дослідження історичних джерел та археологічних культур, інформаційно-комунікаційні технології. Інструменти та обладнання: програмне забезпечення, мультимедійні

	засоби; системи електронних бібліотек та архівів; автоматизовані бібліотечно-інформаційні системи; системи опрацювання текстової та графічної інформації.
Обсяг кредитів ЄКТС, необхідний для здобуття відповідного ступеня вищої освіти	Обов'язкові дисципліни I. Цикл загальної підготовки – 80 кредитів. 1.1. Гуманітарна підготовка – 22 кредитів. 1.2. Фундаментальна підготовка – 58 кредит. II. Цикл професійної підготовки – 73 кредити. 2.1. Психолого-педагогічна підготовка – 30 кредитів. 2.2. Науково-предметна підготовка – 43 кредити. Дисципліни вільного вибору студента – 60 кредитів Практична підготовка – 24 кредитів Атестація – 3 кредити
Орієнтація освітньої програми	Освітньо-професійна (для бакалавра) Програма спрямована на оволодіння фундаментальними знаннями історії, навичками наукового дослідження. Орієнтована на глибоку спеціальну підготовку, науковців, учителів історії, працівників державних установ та громадських організацій, ініціативних фахівців, здатних генерувати нові ідеї та знання на базі сучасних досягнень науки, готових до безперервного і актуального навчання.
Основний фокус освітньої програми та спеціалізації	Здатність аналізувати та оперувати арсеналом сучасної академічної історичної науки, проектувати і здійснювати освітній процес з урахуванням вимог компетентісно-орієнтованого навчання за напрямом підготовки «Історія та археологія». Акцент на критичному використанні первинних та вторинних джерел, документів з суспільно-історичних, соціокультурних, інтеграційних проблем історії Європи. Ключові слова: історія, міждисциплінарний підхід, дослідження у галузі історії, європейська інтеграція, критичне мислення.
Особливості програми	Міждисциплінарна та багатопрофільна підготовка фахівців, що володіють науковим інструментарієм для теоретичних досліджень та практичної діяльності історика/вчителя історії/фахівця з європеїстики, дослідженні суспільно-політичних і соціокультурних реалій розвитку європейського простору. Акцент на освіченість, поглиблення і створення знань, здатність навчатися за індивідуальною освітньою траєкторією.
4 – Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	
Придатність до працевлаштування	Бакалавр історії та археології Бакалавр історії та археології може займати посаду педагогічного працівника – вчителя історії в базовій загальноосвітній школі, працівника музейного закладу, архівної установи; в органах державної адміністрації та громадських організацій; брати участь у розробці науково-дослідних проблем, працювати на посадах референта, лаборанта в науково-дослідницьких інститутах. <i>Посади за ДК 003:2010:</i> 2331 – Вчитель загальноосвітнього навчального закладу 2421.2 – Консультант з питань історії. 2431.1 – Науковий співробітник (архівна справа, музеєзнавство) 2433.1 – Науковий співробітник (інформаційна аналітика) 2443.1 – Науковий співробітник-консультант (філософія, історія, політологія) 2443.2 – Консультант із суспільно-політичних питань (в партіях та інших громадських організаціях). 2359.1 – Молодший науковий співробітник (в інших галузях навчання) 3310 – Інші фахівці в галузі освіти 3340 – Асистент вчителя, викладач-стажист, лаборант (освіта). 3436.1 – Помічники керівників підприємств, установ та організацій.

	Референт.
Подальше навчання	Випускники бакалаврської програми мають можливість продовжити навчання на другому (магістерському) рівні вищої освіти у галузі історії та археології, а також за міждисциплінарними програмами. Крім того, здобувачі вищої освіти можуть продовжити своє навчання за програмою другого циклу за галуззю знань, що узгоджуються з отриманим дипломом бакалавра у навчальних закладах зарубіжних країн у відповідності до угод про співпрацю та обмін студентами.
5 - Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	Ґрунтуються на принципах студентоцентризму, діяльнісного, компетентнісного, контекстного, проблемно-орієнтованого підходів; реалізуються через навчання на основі досліджень, посилення практичної та творчої складової навчання у формі комбінації лекцій, практичних і лабораторних занять, самостійної навчальної та дослідницької роботи з використанням елементів дистанційного навчання, розв'язування прикладних задач, виконання проєктів, навчальних та виробничих практик, курсових робіт.
Оцінювання	Рейтингова система оцінювання передбачає виконання формульованого (поточного, модульного) та підсумкового оцінювання. Поточний контроль здійснюється під час проведення семінарських та лабораторних занять. Модульний контроль дозволяє визначити загальний рейтинг навчальних досягнень здобувачів вищої освіти, критеріями якого є систематичність та активність на практичних заняттях; виконання самостійних та індивідуальних завдань. Підсумковий контроль передбачає семестровий контроль (у формі екзамену чи заліку з навчальної дисципліни) та атестацію здобувачів. Атестація здійснюється у формі комплексного кваліфікаційного екзамену з історії та методики її навчання, випускного екзамену з європеїстики. Оцінювання навчальних досягнень здійснюється в балах з наступним переведенням в оцінку за традиційною національною шкалою та шкалою ECTS.
6 – Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в галузі історії та археології у процесі професійної діяльності або навчання історика та фахівця з європеїстики, що передбачає застосування теорій і методів гуманітарних та соціальних наук та характеризується комплексністю і невизначеністю умов.
Загальні компетентності (ЗК)	ЗК 1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні. ЗК 2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя. ЗК 3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу і синтезу. ЗК 4. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово. ЗК 5. Здатність спілкуватися іноземною мовою. ЗК 6. Здатність до пошуку та аналізу інформації з різних джерел. ЗК 7. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми. ЗК 8. Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях. ЗК 9. Здатність бути критичним і самокритичним. ЗК 10. Здатність працювати в команді.
Фахові компетентності (ФК)	ФК 1. Усвідомлення взаємозв'язку між фактами, подіями, явищами і процесами в минулому та сучасності. ФК 2. Усвідомлення відмінностей в історіографічних поглядах різних

	<p>періодів та в різних контекстах.</p> <p>ФК 3. Усвідомлення соціальних функцій історика, розуміння можливості використання історії для досягнення політичних цілей, в тому числі наслідків зловживання історією.</p> <p>ФК 4. Здатність використовувати у професійній діяльності наукові праці та інформаційно-довідкові видання (бібліографічні довідники, путівники до архівних фондів, архівні описи тощо), сучасні інформаційно-пошукові системи.</p> <p>ФК 5. Здатність відшукувати необхідні для освітньої та наукової діяльності історичні джерела (архівні та опубліковані документи, етнографічні, картографічні матеріали, музейні експонати, археологічні артефакти і т. п.).</p> <p>ФК 6. Здатність використовувати релевантні методи опрацювання історичних та археологічних джерел, зокрема інструментарій спеціальних історичних дисциплін, а також сучасні інформаційні технології для обробки історичних даних.</p> <p>ФК 7. Здатність використовувати фахові знання та професійні навички для виявлення, охорони та популяризації історико-культурної спадщини.</p> <p>ФК 8. Здатність використовувати у фаховій діяльності знання гуманітарних та соціальних наук, вміння аналізувати, оцінювати і прогнозувати політичні, економічні, культурні й соціальні події та явища.</p> <p>ФК 9. Здатність працювати з історичними текстами і документами, коментувати, анотувати їх відповідно до певних критеріїв; презентувати і обговорювати результати наукових досліджень.</p> <p>ФК 10. Здатність вільно оперувати спеціальною термінологією.</p> <p>ФК 11. Здатність здійснювати та організовувати археологічну діяльність.</p> <p>ФК 12. Здатність робити відбір та прийняття на збереження артефактів і документів у відповідності до нормативів, організовувати археографічну діяльність, роботу в архівах та музеях, державних наукових та науково-дослідних установах.</p> <p>ФК 13. Здатність застосовувати сучасні методики й освітні технології для забезпечення ефективної діяльності в різних галузях історії та європеїстики.</p> <p>ФК 14. Здатність застосовувати методи діагностування навчальних досягнень учнів, добирати й розробляти оцінювальні завдання для самостійних і контрольних робіт, індивідуальної та групової роботи.</p> <p>ФК 15. Спроможність нести відповідальність за вироблення та ухвалення рішень у непередбачуваних робочих та/або навчальних контекстах.</p> <p>ФК 16. Здатність застосовувати у професійній діяльності особистісні якості, а саме: комунікативність, відповідальність, рефлексивність, емпатійність, здатність до самоаналізу і самоуправління, фахового зростання).</p>
7 – Програмні результати навчання	
ПРН	<p>ПРН 1. Знати найважливіші факти історичного минулого українського народу і історії людства загалом, а також мати більш глибокі знання про певний історичний період або проблему.</p> <p>ПРН 2. Розуміти контекст і причини відповідних історичних подій та використовувати ці знання у професійній діяльності.</p> <p>ПРН 3. Знати основні підходи до вивчення вітчизняної та світової історії, принципи і методи історичного пізнання, основні типи і види історичних джерел.</p> <p>ПРН 4. Володіти понятійно-категоріальним апаратом історичної науки, професійно оперувати науковими термінами, прийнятими у фаховому середовищі.</p> <p>ПРН 5. Вміти працювати з письмовими, речовими, етнографічними, усними, архівними та іншими історичними джерелами.</p>

	<p>ПРН 6. Виявляти взаємозв'язки між процесами у минулому та на сучасному етапі, аналізувати суспільні процеси в історії України у контексті європейської та світової історії.</p> <p>ПРН 7. Розуміти і виявляти відмінності в історіописанні, поглядах на минуле представників різних епох та у різних контекстах.</p> <p>ПРН 8. Брати участь у плануванні та виконанні наукових досліджень у сфері історії, презентувати результати досліджень, аргументувати висновки.</p> <p>ПРН 9. Мати навички організації практичного вирішення питань історичної пам'яті та охорони матеріальної й нематеріальної культурної спадщини України.</p> <p>ПРН 10. Застосовувати сучасні методики у процесі популяризації історії та археології, а також здійсненні різних видів педагогічної діяльності.</p> <p>ПРН 11. Здійснювати аналіз ситуацій з урахуванням історичного контексту та/або історичних передумов.</p> <p>ПРН 12. Здійснювати комунікацію з професійних питань з представниками наукових, громадських, релігійних і національно-культурних організацій і спільнот.</p> <p>ПРН 13. Розуміти загальні та специфічні риси історичного розвитку різних регіонів України, Європи та світу, фактори, що зумовлюють різноманіття культур та національних спільнот, ефективно співпрацювати з носіями різних історичних та культурних цінностей.</p> <p>ПРН 14. Вміти акумулювати та поширювати кращий досвід професійної діяльності, інтегрувати досягнення інших наук для вирішення актуальних проблем історії та археології.</p> <p>ПРН 15. Розуміти сутності, етапів та особливостей інтеграційних процесів у Європі, організаційних та правових засад Європейського Союзу, особливостей створення, діяльності різноманітних регіональних і міжрегіональних міжнародних організацій.</p> <p>ПРН 16. Здатність аналізувати специфіку кожної історичної епохи для країн Європи, розуміти загальних тенденцій соціального розвитку міст Європи в історичній ретроспективі, робити висновки.</p> <p>ПРН 17. Готовність до соціальної взаємодії, займати активну громадянську позицію та робити усвідомлений вибір в умовах сучасного політичного плюралізму.</p> <p>ПРН 18. Здатність до прояву автономності у професійній діяльності, до адекватної самооцінки своїх професійних можливостей та особистісних якостей на основі самоповаги та позитивного самосприйняття.</p> <p>ПРН 19. Здатність до реалізації ідеї діалогу культур на різних рівнях взаємодії, навчання культурі миру як системі поведінкових норм, що базуються на ідеалах терпимості, ненасильства, поваги до фундаментальних прав та свобод людини.</p>
--	---

8 – Ресурсне забезпечення реалізації програми

<p>Кадрове забезпечення</p>	<p>Проектна група:</p> <p>Кривошея Ігор Іванович, кандидат історичних наук, професор кафедри всесвітньої історії та методик навчання Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини</p> <p>Біляєва Святлана Олександрівна, доктор історичних наук, професор кафедри всесвітньої історії та методик навчання Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини</p> <p>Фицик Лариса Анатоліївна, кандидат історичних наук, доцент кафедри всесвітньої історії та методик навчання Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини</p> <p>Гарант освітньо-професійної програми:</p> <p>Кривошея Ігор Іванович, кандидат історичних наук, професор кафедри</p>
------------------------------------	---

		<p>всесвітньої історії та методик навчання Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини</p> <p>Група забезпечення: процес навчання забезпечують провідні фахівці кафедр, в складі 4 докторів наук, 30 кандидатів наук та 8 викладачів. До реалізації програми залучаються провідні вчені науково-дослідних інститутів НАН України, вчені АПН України та науковці інших вітчизняних і закордонних університетів.</p>
Матеріально-технічне забезпечення	–	<p>Майбутні фахівці мають доступ до комп'ютерного класу, аудиторій з мультимедійними проекторами та мультимедійними дошками, вільний безперебійний доступ до мережі Internet.</p>
Інформаційне навчально-методичне забезпечення	та	<p>Задля цілісності та безперервності навчального процесу для послуг студентів спеціальності функціонує Бібліотека Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини, електронна бібліотека, методичний кабінет навчальної та навчально-методичної літератури історичного факультету УДПУ імені Павла Тичини, факультетський та кафедральний Web-сайти.</p> <p>Навчальний процес забезпечений навчально-методичними комплексами, підручниками та посібниками. Навчальні курси розміщені в системі дистанційного навчання Moodle. Наукові роботи завантажені в інституційний репозитарій.</p>
9 – Академічна мобільність		
Національна кредитна мобільність		<p>Здобувачі вищої освіти здійснюють право на внутрішню академічну мобільність, яка реалізується у закладах (установах) – партнерах в межах України. Усталеною формою академічної мобільності для бакалавра є проходження навчальної та виробничої практик на базах закладів освіти, організацій, установ різних типів, форм власності та підпорядкування, про що свідчать угоди з:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Уманською загальноосвітньою школою I-III ступенів №14 Уманської міської ради Черкаської області; - Уманською загальноосвітньою школою I-III ступенів №3 Уманської міської ради Черкаської області; - Уманською загальноосвітньою школою I-III ступенів №11 ім. М.П. Бажана Уманської міської ради Черкаської області; - Уманською загальноосвітньою школою I-III ступенів №9 Уманської міської ради Черкаської області; - Уманським НВК №17 «Загальноосвітня школа I-III ступенів – дошкільний заклад» Уманської міської ради Черкаської області; - Уманським НВК «Загальноосвітня школа I-III ступенів №7-колегіум» Уманської міської ради Черкаської області; - Уманським НВК «Загальноосвітня школа I-III ступенів №10-медична гімназія» Уманської міської ради Черкаської області; - Державним історико-культурним заповідником «Трипільська культура»; - Інститутом археології НАН України у м. Києві; - Уманським краєзнавчим музеєм; - Державним історико-архітектурним заповідником «Стара Умань»; - Всеукраїнською громадською організацією «Асоціація українських правників» - Уманським місцевим центром з надання безоплатної вторинної правової допомоги; - Відділом освіти, молоді та спорту Уманської районної державної адміністрації Черкаської області; - Службою у справах дітей Уманської міської ради; - Службою у справах дітей Уманської районної адміністрації; - Уманським гуманітарно-педагогічним коледжем ім. Т.Г. Шевченка; - Христинівською спеціалізованою школою I-III ступенів №1 імені О.Є.

	Корнійчука Христинівської районної ради Черкаської області; - Виконавчим комітетом Уманської міської ради; Відділом освіти, молоді та спорту Уманської Районної Державної Адміністрації.
Міжнародна кредитна мобільність	<p>Право здобувачів вищої освіти на академічну можливість реалізовується на підставі міжнародних програм і проектів, договорів про співробітництво в галузі освіти і науки між університетом та закладами-партнерами або з власної ініціативи здобувача, підтримуваної адміністрацією Університету, на основі індивідуальних запрошень. Формами академічної мобільності здобувачів вищої освіти в Університеті є навчання за програмами академічної мобільності, мовне або наукове стажування.</p> <p>Навчання учасників освітнього процесу за програмами академічної мобільності може передбачати отримання випускниками документа про вищу освіту, а також спільних або подвійних документів про вищу освіту закладів-партнерів. Реалізовується програма подвійного диплому в закладах:</p> <p>Поморська академія в м. Слупську (Польща) Гуманітарно-природничий університет імені Яна Длугоша в м. Ченстохові (Польща) Інститут європейської культури в м. Гнезно Познанського університету імені Адама Міцкевича (Польща)</p>
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	<p>Передбачена можливість навчання іноземних студентів.</p> <p>Іноземні студенти навчаються за окремим навчальним планом, в якому за рахунок дисциплін гуманітарного циклу виділено 600 годин (20 кредитів) на вивчення мови навчання впродовж 4 років з виходом на державний екзамен.</p>

II. Перелік компонент освітньо-професійної програми

Код н/д	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові проекти(роботи), практики, кваліфікаційна робота)	Кількість кредитів	Форма підсумк. контролю
1	2	3	4
Обов'язкові компоненти ОП			
I	Цикл загальної підготовки		
1.1	Гуманітарна підготовка		
ГП 1.1.01	Українська мова	3	екзамен
ГП 1.1.02	Іноземна мова	6	екзамен
ГП 1.1.03	Історія української культури	3	екзамен
ГП 1.1.04	Філософія	3	екзамен

ГП 1.1.05	Політологія	3	екзамен
ГП 1.1.06	Історія культури зарубіжних країн	3	екзамен
1.2	Фундаментальна підготовка		
ФП 1.2.01	Археологія	3	екзамен
ФП 1.2.02	Історична географія України	3	залік
ФП 1.2.03	Етнографія України	3	екзамен
ФП 1.2.04	Фізичне виховання		залік
ФП 1.2.05	Джерелознавство історії України	3	залік
ФП 1.2.06	Давня і середньовічна історія України	5	екзамен
ФП 1.2.07	Історія України пізнього середньовіччя (XVI-сер. XVII ст.)	3	екзамен
ФП 1.2.08	Історія України ранньомодерної доби (сер. XVII-XVIII ст.)	4	екзамен
ФП 1.2.09	Історія України XIX ст.	4	екзамен
ФП 1.2.10	Історія України XX ст.	6	екзамен
ФП 1.2.11	Історія стародавнього світу	4	екзамен
ФП 1.2.12	Історія середніх віків	5	екзамен
ФП 1.2.13	Історія європейської інтеграції	4	екзамен
ФП 1.2.14	Історія первісного суспільства	3	залік
ФП 1.2.15	Історія європейської ментальності	3	залік
ФП 1.2.16	Світові аналоги козацтва	3	екзамен
ФП 1.2.17	Курсова робота з історії України	1	
ФП 1.2.18	Курсова робота з всесвітньої історії	1	
II Цикл професійної підготовки			
2.1 Психолого-педагогічна підготовка			
ППП	Педагогіка	5	екзамен

2.1.01			
ППП 2.1.02	Психологія	5	екзамен
ППП 2.1.03	Основи наукових досліджень з історії	3	залік
ППП 2.1.04	Теорія та методика навчання історії	4	екзамен
ППП 2.1.05	Теорія та методика громадянської освіти	3	екзамен
ППП 2.1.06	НІТ в історії	3	залік
ППП 2.1.07	Організація проектної діяльності	3	залік
ППП 2.1.08	Курсова робота з педагогіки або психології	1	
2.2 Науково-предметна підготовка			
НПП 2.2.01	Історія слов'янських народів	10	екзамен
НПП 2.2.02	Нова історія країн Європи та Америки	4	екзамен
НПП 2.3.03	Новітня історія країн Європи та Америки	4	екзамен
НПП 2.2.04	Нова історія країн Азії та Африки	4	екзамен
НПП 2.2.05	Новітня історія країн Азії та Африки	4	екзамен
НПП 2.2.06	Історіографія історії України	3	екзамен
НПП 2.2.07	Історіографія всесвітньої історії	3	екзамен
НПП 2.2.08	Архівознавство	3	залік
НПП 2.2.09	Пам'яткознавство і музеєзнавство	3	залік
НПП 2.2.10	Історія міст Європи	3	екзамен
НПП 2.2.11	Спеціальні історичні дисципліни	3	екзамен
НПП 2.2.12	Історія повсякденності Європи	3	екзамен
Загальний обсяг кредитів обов'язкових компонент – 153			
Вибіркові компоненти ОП			
Загальний обсяг кредитів вибіркових компонент – 60			
Практична підготовка			

П 01	Археологічна	3	залік
П 02	Музейна	3	залік
П 03	Педагогічна	3	залік
П 04	Практика з європеїстики	3	залік
П 05	Виробнича (педагогічна)	6	залік
П 06	Історична	6	залік
Загальний обсяг кредитів практичної підготовки – 24			
	Атестація	3	
ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ		240	

III. Перелік освітніх компонент освітньо-професійної програми

032 ІСТОРІЯ ТА АРХЕОЛОГІЯ (ЄВРОПЕЇСТИКА) та їх логічна послідовність

III. Перелік освітніх компонент освітньо-професійної програми

032 ІСТОРІЯ ТА АРХЕОЛОГІЯ (ЄВРОПЕЇСТИКА) та їх логічна послідовність

Код н/д	Обов'язкові компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, практики, атестація)
1 семестр	
ГП 1.1.01	Українська мова
ГП 1.1.03	Історія української культури
ФП 1.2.01	Археологія
ФП 1.2.02	Історична географія України
ФП 1.2.03	Етнографія України
ФП 1.2.05	Джерелознавство історії України
ФП 1.2.14	Історія первісного суспільства
НПП 2.2.10	Історія міст Європи
2 семестр	
ФП 1.2.04	Фізичне виховання
ФП 1.2.06	Давня і середньовічна історія Європи
ФП 1.2.11	Історія стародавнього світу
ФП 1.2.15	Історія європейської ментальності
ППП 2.1.02	Психологія
НПП 2.2.01	Історія слов'янських народів

НПП 2.2.11	Спеціальні історичні дисципліни
П 01	Археологічна практика
	3 семестр
ГП 1.1.04	Філософія
ГП 1.1.06	Історія культури зарубіжних країн
ФП 1.2.07	Історія України пізнього середньовіччя (XVI-сер.XVII ст.)
ППП 1.2.06	НІТ в історії
НПП 2.2.08	Архівознавство
НПП.2.2.12	Історія повсякденності Європи
ВВ 1.01	Дисципліни вільного вибору
ВВ 1.02	Дисципліни вільного вибору
	4 семестр
ГП 1.1.02	Іноземна мова
ФП 1.2.08	Історія України ранньомодерної доби (сер. XVII-XVII ст.)
ФП 1.2.12	Історія середніх віків
ППП 2.2.01	Педагогіка
ППП 2.2.08	Курсова робота з педагогіки або психології
НПП 2.2.09	Пам'яткознавство і музеєзнавство
ВВ 1.09	Дисципліни вільного вибору
П 02	Музейно-архівна
	5 семестр
ФП 1.1.09	Історія України XIX ст.
ФП 1.2.16	Світові аналоги козацтва
ППП 2.2.03	Основи наукових досліджень з історії
ППП 2.2.07	Організація проектної діяльності
НПП 2.2.01	Історія слов'янських народів
ВВ 1.05	Дисципліни вільного вибору
ВВ 1.06	Дисципліни вільного вибору
	6 семестр
ГП 1.1.06	Політологія
ФП 1.2.17	Курсова робота з історії України
ППП 2.2.04	Теорія та методика навчання історії

НПП 2.2.02	Нова історія країн Європи та Америки
НПП 2.2.04	Нова історія країн Азії та Африки
ВВ 1.05	Дисципліни вільного вибору
П 03	Педагогічна
	7 семестр
ФП 1.1.10	Історія України ХХ ст.
ФП 1.2.18	Курсова робота з всесвітньої історії
ППП 2.2.05	Теорія та методика громадянської освіти
ППП 2.2.07	Організація проектної діяльності
НПП 2.2.06	Історіографія історії України
ВВ 1.07	Дисципліни вільного вибору
ВВ 1.10	Дисципліни вільного вибору
ВВ 1.12	Дисципліни вільного вибору
П 04	Практика з європеїстики
	8 семестр
ФП 1.1.13	Історія європейської інтеграції
НПП 2.2.03	Новітня історія країн Європи та Америки
НПП 2.2.05	Новітня історія країн Азії та Африки
НПП 2.2.07	Історіографія всесвітньої історії
ВВ 1.04	Дисципліни вільного вибору
ВВ 1.13	Дисципліни вільного вибору
П 05	Виробнича (педагогічна) практика
П 06	Історична
	Атестація

IV. ОПИС ПРОГРАМИ

Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач	Програмні результати навчання	Найменування навчальних дисциплін, практик
Обов'язкові компоненти ОП		
1. Цикл загальної підготовки		
Гуманітарна підготовка		
Здатність дотримуватися оптимальної мовної поведінки у професійній сфері; доречно використовувати різні мовні засоби відповідно до	Знання норм сучасної української мови в професійному спілкуванні, розуміння мовних стереотипів комунікації за фахом, основних вимог загальномовної та фахової мовної	

<p>комунікативних намірів та етикетних ситуацій; складати різні типи документів, правильно добираючи мовні засоби, що репрезентують їх специфіку.</p>	<p>культури. Уміння правильно використовувати різні мовні засоби залежно від сфери й мети спілкування; послуговуватись всім лексичним багатством української мови; користуватись термінологічними, енциклопедичними та загальномовними словниками; дотримуватися вимог мовного етикету в будь-якій ситуації спілкування. Здатність підвищувати загальномовний рівень, формувати особисті практичні навички ділового усного і писемного спілкування в колективі, розвивати комунікативні здібності. Здатність демонструвати навички самоконтролю за дотриманням мовних норм у спілкуванні; вміння та навички мовної поведінки у професійній сфері.</p>	<p>Українська мова</p>
<p>Здатність продемонструвати необхідну комунікативну спроможність в сфері професійного та ситуативного спілкування в усній і письмовій формі; навички практичного володіння іноземною мовою в різних видах мовленнєвої діяльності в обсязі тематики, що обумовлена професійними потребами.</p>	<p>Знання лексики та граматичного матеріалу іноземної мови для роботи з оригінальною літературою, з тим, щоб вміти одержувати професійну інформацію з іноземних джерел, а також для розвитку навичок проведення бесіди-діалогу на рівні професійного мовлення. Уміння здобувати, оволодівати новітньою фаховою інформацією через іноземні джерела. Здатність укладати професійні тексти і документи іноземною мовою, демонструючи міжкультурне розуміння та попередні знання у конкретному професійному контексті. Здатність підвищувати загальномовний рівень, формувати особисті практичні навички. Готовність до соціальної взаємодії у мультидисциплінарному та мультинаціональному середовищі та управління їх участю; до відповідальності за результати власної діяльності.</p>	<p>Іноземна мова</p>
<p>Знання здобутків української матеріальної та духовної культури від її витоків до сьогодення, можливостей запозичення культурних цінностей інших народів. Здатність до порівняльного аналізу ролі і місця вітчизняної культури у контексті світових та європейських культуротворчих процесів. Здатність усвідомлено ставитися до історичної пам'яті як частини культурного капіталу, формувати на її основі соціально-моральну позицію особистості.</p>	<p>Знання концептуальних засад історії та теорії української культури, історії становлення та розвитку окремих галузей, міжкультурних зв'язків України з країнами Європи та світу; проблем та перспектив розвитку української культури у сучасному цивілізаційному процесі. Уміння збирати, систематизувати інформацію, здійснювати порівняльний аналіз та використовувати її у практичній діяльності. Здатність аналізувати різноманітні явища української культури; оперувати основними термінами і поняттями; оцінювати значення культурних досягнень українського народу та внесок видатних діячів культури України. Здатність застосовувати соціально-культурні нормативи у поведінці, розвитку особистої культури.</p>	<p>Історія української культури</p>
<p>Знання основних теоретичних положень, фундаментальних філософських категорій зі сфер онтології, гносеології, логіки, науки, соціальної філософії, історії філософії, філософії культури, етики, естетики, релігієзнавства. Здатність синтезувати набуті знання із фахових та гуманітарних дисциплін у цілісне світосприйняття; застосовувати набуті знання при аналізі реалій сучасного суспільного буття; формувати власну позицію щодо актуальних проблем сьогодення.</p>	<p>Знання основних етапів розвитку світової та вітчизняної філософії; значення основних філософських понять і категорій; специфіки та структури філософського знання; основного кола філософських проблем; специфіки філософського підходу до пізнання. Здатність демонструвати сформований науковий світогляд, філософську культуру мислення та пізнання; аналізувати проблеми сучасного життя із використанням філософських понять та категорій; інтерпретувати зміст текстів першоджерел; обґрунтовувати власну світоглядну позицію. Здатність демонструвати свідоме застосування в професійній діяльності філософської методології та знань.</p>	<p>Філософія</p>

	Готовність до саморозвитку та духовного самовдосконалення.	
Знання сутності політики як явища соціального і духовного буття людини, її специфіки і місця в системі культури, основні положення різних політичних вчень. Здатність визначати суттєві ознаки і типологію сучасних політичних систем та їх елементів, аналізувати сучасні тенденції політичного життя України та міжнародних політичних відносин, оцінювати вимоги основних вітчизняних та міжнародних нормативно-правових актів у політичній сфері.	Знання основних закономірностей діяльності з керівництва і управління суспільними процесами на основі публічної влади, основних понять і категорій політичної науки, методів політичних досліджень, особливостей функціонування сучасних політичних інститутів, форм держав, історії політичної думки. Уміння самостійно аналізувати причини і наслідки політичних явищ і процесів, роль в них ідеологічних чинників, традицій, уявлень і переконань громадян. Здатність виявляти важливість загальнолюдських цінностей свободи, рівності, справедливості, демократії, миру тощо. Здатність займати в суспільстві активну громадянську позицію, протистояти спробам маніпулювання масовою та індивідуальною свідомістю членів суспільства, застосовувати когнітивні уміння на практиці	Політологія
Знання основних культурологічних понять історії світової культури, основних здобутків історії культури кожної культурно-історичної епохи. Здатність до порівняльного аналізу контекстів світових та культуротворчих процесів. Здатність усвідомлено ставитися до історичної пам'яті як частини культурного капіталу, формувати на її основі соціально-моральну позицію особистості	Знання концептуальних засад історії та теорії культури зарубіжних країн, основних культурологічних понять історії світової культури, особливостей кожної культурно-історичної епохи, їх спільних та відмінних рис, основних здобутків культури зарубіжних країн. Уміння аналізувати особливості культури країн у різні культурно-історичні епохи, проводити компаративний аналіз розвитку, прогнозувати тенденції подальшого розвитку зарубіжної культури з урахуванням історично-культурних закономірностей. Готовність застосувати соціально-культурні нормативи у поведінці. Здатність до продуктивної співпраці, до розвитку власної культури, соціально-активної життєвої позиції.	Історія культури зарубіжних країн
Фундаментальна підготовка		
Знання предмету та об'єкту археології; основних методів дослідження археологічних пам'яток; типів археологічних пам'яток; процедуру археологічного дослідження; основні галузі археології. Здатність характеризувати сучасні концепції та інтерпретації археологічних пам'яток з території України.	Знання основних досягнень сучасної академічної науки у галузі вивчення давньої історії України, етапів антропо- і соціогенезу людства; закономірностей розвитку історико-культурних типів у світі та характерних ознак матеріальної культури України, основних методів археологічних досліджень. Здатність використовувати отримані знання і переносити їх в нову ситуацію, при проведенні занять відповідно до фаху і спеціалізації аналізувати світовий історико-культурний процесу взаємозв'язку із розвитком суспільства на території України. Готовність застосовувати науковий підхід до аналізу та інтерпретації археологічних матеріалів як основи реконструкції історичного процесу	Археологія
Знання характеру розташування етносів, політичних і економічних утворень в різні історичні епохи; закономірностей і розвитку історико-географічних досліджень. Здатність розрізняти предмет вивчення історичної географії та історії географії; визначати роль природно-географічних факторів у розвитку суспільства. Здатність демонструвати навички самостійного картографування історичних подій та періодів.	Уміння застосувати теоретичних та методологічних знання з історичної географії України, закономірностей історичного процесу, окремих історичних подій з їх географічними кордонами та особливостями природних умов, де вони відбуваються; роль природного середовища в антропогенезі й етногенезі та соціально-економічному і культурному розвитку суспільства. Здатність визначати роль природно-географічних факторів у розвитку суспільства; аналізувати історико-географічні проблеми історії України, пов'язані з різними хронологічними періодами. Готовність організовувати практичну роботу учнів із різними типами джерел історичної географії	Історична географія України

	(проводити самостійний пошук інформації за поданими джерелами та посібниками; виконувати завдання на контурних картах, створювати історичну карту та картосхему за описом).	
Знання предмету та завдань етнографії України, її методико-теоретичного потенціалу, основних джерел з курсу. Здатність здійснювати історичний та етнологічний аналіз явищ та процесів; самостійно працювати з археологічними, етнографічними, фольклорними, історичними джерелами та літературою. Здатність узагальнювати знання, отриманих з різних комунікативних потоків, працювати з джерелами інформації, використовувати високі стандарти текстового аналізу.	Знання особливостей формування та розвитку етнічної історії українського народу, загальних етнологічних понять дисципліни. Знання методології та методики етнографічних досліджень, провідних етнологічних шкіл та їх представників в Україні; особливостей традиційної, матеріальної, духовної та соціонормативної культури українського етносу. Здатність аналізувати проблеми етногенезу та основних етапів етнічної історії українців з найдавніших часів до сьогодення; характеризувати перебіг етнічних процесів в Україні та прогнозувати їх розвиток. Здатність складати етнопсихологічну характеристику українців та представників етнічних меншин України, добирати й опрацьовувати історичні, етнографічні матеріали з різних джерел, узагальнювати й критично оцінювати історичні та етнографічні факти, події, явища та використовувати у навчальній та професійній діяльності.	Етнографія України
Здатність використовувати знання, уміння і навички з метою збереження та зміцнення власного здоров'я і забезпечення фахової дієздатності. Готовність до реалізації установалення на здоровий спосіб життя, фізичне удосконалення і самовиховання.	Знання теоретичних, методичних та організаційних основ фізичної культури. Здатність виявляти сформованість мотиваційно-ціннісного ставлення до фізичної культури, потребу в регулярних заняттях фізичними вправами і спортом. Розуміння значення фізичної культури і здорового способу, здатність переконувати в цьому учнів, формувати в них здоров'язберігаючу компетентність, усвідомлення цінностей фізичної культури, її активного використання у всебічному розвитку особистості. Здатність використовувати набуті навички у професійній діяльності.	Фізичне виховання
Здатність характеризувати різні групи джерел; визначати репрезентативність джерел, їх достовірність та значення; робити узагальнюючі висновки; застосовувати теоретичні знання у всіх видах джерелознавчого аналізу; володіти методикою пошуку, опрацювання і використання історичних джерел.	Знання предмету і теорії історичного джерелознавства, природи джерел, їх зміст та інформативний потенціал. Знання основних етапів розвитку історичного джерелознавства, його методичних засад; класифікацію історичних джерел, їх особливості. Здатність демонструвати сформовані системні навички аналізу джерел з історії України, самостійного осмислення закономірностей історичного розвитку. Здатність застосувати сучасні методи джерелознавства у навчальній та професійній діяльності. Вміння демонструвати мотивацію до поглиблення інструментальних знань та когнітивних умінь для подальшого вивчення вітчизняної та світової історії, встановлення між предметних зв'язків.	Джерелознавство історії України
Здатність до абстрактного мислення, аналізу і синтезу. Здатність на основі вивчення та аналізу різноманітних історичних джерел визначати певні закономірності та особливості розвитку людського суспільства на території України на різних етапах його розвитку.	Знання сучасних методів історичного пізнання та використання історичного термінологічно-понятійного апарату. Здатність визначати характерні риси основних періодів стародавньої та середньовічної української історії, їхні особливості, визначальні події та явища в кожному з них. Готовність застосовувати набуті знання, навички та вміння в самостійній практичній, науковій та педагогічній роботі. Спроможність використовувати міжпредметні зв'язки для комплексного дослідження ключових	Давня середньовічна історія України

<p>Знати історичне минуле українського народу кінця XVI – сер. XVII ст. Розуміти контекст в причини історичних подій. Володіти понятійно-категорійним апаратом відповідної доби. Уміти працювати з історичними джерелами. Знати основну хронологію історії України кінця XVI – сер. XVII століть.</p>	<p>проблем історії України давньої та середньовічної доби.</p> <p>Усвідомлення взаємозв'язку між фактами, подіями, явищами і процесами в XVI – сер. XVII ст.</p> <p>Усвідомлення відмінностей в історіографічних поглядах різних періодів та в різних контекстах.</p> <p>Усвідомлення соціальних функцій історика, розуміння можливості використання історії для досягнення політичних цілей, в тому числі наслідків зловживання історією.</p> <p>Здатність використовувати у професійній діяльності наукові праці та інформаційно-довідкові видання (бібліографічні довідники, путівники до архівних фондів, архівні описи тощо), сучасні інформаційно-пошукові системи.</p> <p>Здатність відшукувати необхідні для освітньої та наукової діяльності історичні джерела (архівні та опубліковані документи, етнографічні, картографічні матеріали, музейні експонати, археологічні артефакти і т. п.).</p> <p>Здатність використовувати релевантні методи опрацювання історичних джерел, зокрема інструментарій спеціальних історичних дисциплін, а також сучасні інформаційні технології для обробки історичних даних.</p> <p>Здатність використовувати фахові знання та професійні навички для виявлення, охорони та популяризації історико-культурної спадщини.</p> <p>Здатність використовувати у фаховій діяльності знання гуманітарних та соціальних наук, вміння аналізувати, оцінювати і прогнозувати політичні, економічні, культурні й соціальні події та явища.</p> <p>Здатність працювати з історичними текстами і документами XVI – сер. XVII ст., коментувати, анотувати їх відповідно до певних критеріїв; презентувати і обговорювати результати наукових досліджень.</p> <p>Здатність вільно оперувати спеціальною термінологією.</p>	<p>Історія України пізнього середньовіччя (XVI-сер. XVII ст.)</p>
<p>Знати історичне минуле українського народу сер. XVII - XVIII ст. Розуміти контекст в причини історичних подій. Володіти понятійно-категорійним апаратом відповідної доби. Уміти працювати з історичними джерелами. Знати основну хронологію історії України середини XVII - XVIII століть.</p>	<p>Усвідомлення взаємозв'язку між фактами, подіями, явищами і процесами сер. XVII – XVIII ст.</p> <p>Усвідомлення відмінностей в історіографічних поглядах різних періодів та в різних контекстах.</p> <p>Усвідомлення соціальних функцій історика, розуміння можливості використання історії для досягнення політичних цілей, в тому числі наслідків зловживання історією.</p> <p>Здатність використовувати у професійній діяльності наукові праці та інформаційно-довідкові видання (бібліографічні довідники, путівники до архівних фондів, архівні описи тощо), сучасні інформаційно-пошукові системи.</p> <p>Здатність відшукувати необхідні для освітньої та наукової діяльності історичні джерела (архівні та опубліковані документи, етнографічні, картографічні матеріали, музейні експонати, археологічні артефакти і т. п.).</p> <p>Здатність використовувати релевантні методи опрацювання історичних джерел, зокрема інструментарій спеціальних історичних дисциплін, а також сучасні інформаційні технології для обробки історичних даних.</p> <p>Здатність використовувати фахові знання та професійні навички для виявлення, охорони та популяризації історикокультурної спадщини.</p> <p>Здатність використовувати у фаховій діяльності</p>	<p>Історія України ранньомодерної доби (сер. XVII-XVIII ст.)</p>

	<p>знання гуманітарних та соціальних наук, вміння аналізувати, оцінювати і прогнозувати політичні, економічні, культурні й соціальні події та явища.</p> <p>Здатність працювати з історичними текстами і документами сер. XVII - XVIII ст., коментувати, анотувати їх відповідно до певних критеріїв; презентувати і обговорювати результати наукових досліджень.</p> <p>Здатність вільно оперувати спеціальною термінологією.</p>	
<p>Здатність визначати та оцінювати значення геополітичних факторів в історичному розвитку українських земель у XIX ст.; характеризувати суспільно-політичні трансформації України.</p> <p>Здатність демонструвати об'єктивний, багатоваріантний підхід до вивчення й трактування історії України XIX ст.</p>	<p>Знання предмету, завдань, історіографії та джерел курсу, суспільно-політичного, соціально-економічного та культурного становища українських земель у XIX ст.</p> <p>Уміння співвідносити історичні події, процеси з періодом, епохою на основі знання періодизації історії.</p> <p>Здатність аналізувати та узагальнювати у певній системі, порівнювати, оцінювати, пояснювати історичні факти на основі різнобічного вивчення джерел і застосування історичних знань.</p> <p>Здатність визначати та оцінювати значення геополітичних факторів в історичному розвитку України.</p> <p>Здатність демонструвати свідоме застосування в професійній діяльності методології та знань історії.</p> <p>Готовність до саморозвитку та духовного самовдосконалення.</p>	<p>Історія України XIX ст.</p>
<p>Здатність практично використовувати набуті знання в науковій, викладацькій, музейній, краєзнавчій праці.</p> <p>Здатність науково оцінювати роль суб'єктивних та об'єктивних чинників в історичному процесі, подіях і явищах.</p>	<p>Знання сучасних методів історичного пізнання та використання історичного термінологічно-понятійного апарату.</p> <p>Обізнаність в специфіці політичного, соціального, економічного, культурного життя України в новітню добу.</p> <p>Здатність аналізувати характер та особливості історичного процесу на території України XX - на початку XXI ст.</p> <p>Здатність самостійно поглиблювати свої знання у рамках дисципліни шляхом пошуку й опрацювання нової інформації з використанням сучасних засобів технічної інформації.</p>	<p>Історія України XX ст.</p>
<p>Здатність визначати основні чинники формування, функціонування та еволюції стародавніх цивілізацій, виявляти їх особливі риси та взаємозв'язки; аналізувати економічні, соціальні, політичні та культурно-етнічні характеристики функціонування старосхідних держав.</p> <p>Здатність демонструвати об'єктивний, багатоваріантний підхід до вивчення й трактування історії стародавнього світу.</p>	<p>Знання джерел та загальної історіографії історії Стародавнього Сходу, хронології та періодизації стародавньої історії, основних етапів процесу державотворення.</p> <p>Розуміння особливих та загальних рис розвитку східних цивілізацій.</p> <p>Здатність аналізувати та узагальнювати зміст історичних джерел, працювати з картою; аргументувати власну думку з дискусійних питань курсу.</p> <p>Здатність оцінити роль суб'єктивних і об'єктивних чинників в історичному процесі, подіях і явищах стародавньої історії.</p> <p>Готовність застосовувати набуті знання, навички та вміння в самостійній практичній, науковій та педагогічній роботі.</p>	<p>Історія стародавнього світу</p>
<p>Здатність визначати та демонструвати набір соціально-економічних, політичних, культурних та інших характеристик розвитку суспільства Європи за доби середньовіччя.</p> <p>Здатність орієнтуватися в основних наукових підходах щодо дослідження європейського середньовіччя.</p>	<p>Знання джерел та загальної історіографії, основних понять і термінів з історії європейського середньовіччя. Уміння добирати та опрацьовувати джерела та наукову літературу з історії європейського середньовіччя; характеризувати основні елементи культурного коду європейської середньовічної цивілізації.</p> <p>Володіння базовими поняттями, науковим інструментарієм для дослідження європейського</p>	<p>Історія середніх віків</p>

	середньовіччя. Готовність застосовувати набуті знання, навички та вміння в самостійній практичній, науковій та педагогічній роботі.	
Знання сутності та природи інтеграції в контексті глобалізаційних процесів, передумови, чинники та види сучасних інтеграційних процесів в Європі. Спроможність оцінювати наслідки європейського вектору співробітництва України. Здатність активно, відповідально й ефективно реалізовувати громадянські права та обов'язки з метою розвитку демократичного громадянського суспільства.	Розуміння сутності, етапів та особливостей інтеграційних процесів у Європі, організаційних та правових засад Європейського Союзу. Готовність аналізувати напрями розвитку субрегіональної інтеграції в Європі на сучасному етапі, особливості євроінтеграційної політики України. Здатність оцінювати наслідки європейського вектору співробітництва України.	Історія європейської інтеграції
Здатність аналізувати основні проблеми антропогенезу – різноманітні теорії походження людини; основні етапи антропо- та соціогенезу; основні та допоміжні форми господарства на різних етапах розвитку первісного суспільства; причини й наслідки першого та другого розподілу праці; характерні риси кожного етапу розвитку історії первісного суспільства; причини занепаду первісного суспільства та переходу людства до стратифікованих форм життя.	Знання основних видів джерел з історії первісного суспільства, загальної історіографії, хронології та періодизації первісної історії; основних етапів антропогенезу та напрямків розвитку первісних суспільств, механізмів утворення соціальних інститутів первісної епохи. Уміння аналізувати сучасні концепції історичного розвитку людства в первісну добу, екологічні та соціальні аспекти антропосоціогенезу, визначати місце первісної історії в історичному процесі. Готовність демонструвати власну позицію щодо дискусійних питань історії первісного суспільства.	Історія первісного суспільства
Здатність характеризувати компоненти національної ментальності, вирізняти спільні та відмінні риси національних ідентичностей європейських народів. Готовність інтегрувати знання з соціології, соціальної історії, психології в аналізі явища ментальності; порівняти українську самобутність з європейською ментальністю.	Знання основних теоретичних підходів до вивчення європейської ментальності, творчого доробку дослідників. Здатність ідентифікувати ментальність, реконструювати світоуявлення, матеріальне і нематеріальне життя, людську психологію та щоденну практику, властиву соціальним верствам певної історичної епохи. Готовність до міждисциплінарної інтеграції знань соціології, соціальної історії, психології в аналізі явища ментальності. Здатність позитивної взаємодії в різних комунікативних потоках.	Історія європейської ментальності
Розуміння та повага різноманітності й мультикультурності. Здатність аналізувати українську історію крізь теорію Великого Фронтиру, визначити основні риси історії українського козацтва й зіставляти їх з відомими світовими аналогами. Спроможність використовувати міждисциплінарні підходи для проведення порівняльних досліджень і узагальнень щодо природи етнонаціональних і державотворчих процесів.	Теоретичні знання з історії українського козацтва та його світових аналогів. Знання основних історичних процесів та подій усіх континентів та їх взаємозв'язок, сучасні дискусії на цю тему та напрями досліджень. Володіння базовим історичним інструментарієм для вивчення інформаційного масиву, виявлення загальних закономірностей та значення Фронтиру в історії України. Готовність до відкритості та толерантності в становленні комунікації в зоні інтенсивної взаємодії різних культур.	Світові аналоги козацтва
Здатність практично використовувати набуті знання в науково-дослідницькій роботі. Здатність оцінювати головну практичну галузь результатів дослідження.	Знання сучасних методів наукового дослідження та використання історичного термінологічно-понятійного апарату з історії України. Готовність до створення практичних висновків курсової роботи, що рекомендуються освітній сфері. Уміння структурувати й візуалізувати навчальний матеріал та результати наукових досліджень на основі використання сучасних інформаційних технологій Здатність самостійно поглиблювати свої знання шляхом пошуку й обробки наукової інформації.	Курсова робота з історії України
Здатність практично використовувати набуті знання в науково-дослідницькій роботі.	Знання сучасних методів наукового дослідження та використання історичного термінологічно-понятійного апарату з всесвітньої історії.	Курсова робота з всесвітньої історії

Здатність оцінювати головну практичну галузь результатів дослідження.	Готовність до створення практичних висновків курсової роботи, що рекомендуються освітній сфері. Уміння структурувати й візуалізувати навчальний матеріал та результати наукових досліджень на основі використання сучасних інформаційних технологій Здатність самостійно поглиблювати свої знання шляхом пошуку й обробки наукової інформації.	
2. Цикл професійної підготовки		
Психолого-педагогічна підготовка		
Знання основних підходів до визначення педагогіки як науки, її взаємозв'язок з іншими науками; основних методів педагогіки; педагогічні технології, моделі виховання. Здатність застосовувати положення сучасної педагогіки; формувати індивідуальну педагогічну позицію щодо процесу навчання учнів; демонструвати досвід володіння сучасними педагогічними технологіями; засвоєними формами і методами групової педагогічної взаємодії.	Знання основ педагогіки, її основних понять і категорій; педагогічних технологій, моделей виховання. Уміння планувати та організувати навчально-виховну роботу у відповідності з основними педагогічними закономірностями та принципами. Здатність осмислювати та аналізувати педагогічну дійсність, готовність до педагогічної праці на гностичному, комунікативному, операційному рівнях. Уміння моделювати та розв'язувати педагогічні ситуації; застосовувати нові технології навчання та виховання, ефективно керувати діяльністю і спілкуванням дітей, спрямовуючи їх розвиток. Здатність займатися самоосвітою, самовдосконаленням	Педагогіка
Розуміння закономірностей формування і розвитку особистості і особливостей поведінки людини в суспільному середовищі. Здатність до застосування методик дослідження і аналізу особистісно-психологічних властивостей людей. Здатність орієнтуватися у ситуаціях соціальних відносин і визначати необхідні засоби оптимальної взаємодії партнерів; вміти проводити аналіз психічних станів та властивостей особистості для оптимізації навчально-виховного процесу.	Знання загальних закономірностей та механізмів і психічної діяльності, сутності і специфіки психічного відображення дійсності; сутності, структури та психологічних властивостей особистості як системної якості індивіда; індивідуально-типологічних особливостей особистості (темперамент, характер, здібності) та можливостей впливу на їх розвиток; змісту, структури і видів діяльності та поведінки як психологічних феноменів. Уміння організувати дослідження психічних явищ відповідно до методологічних принципів психології; проводити науково-обґрунтований аналіз психологічних фактів; пояснювати психологічний зміст та механізми становлення і розвитку різних форм прояву психіки особистості; аналізувати психологічний зміст, структуру, механізми і умови розвитку особистості та окремих її складових; застосовувати набуті знання для аналізу психологічної сутності різних проявів поведінки і діяльності особистості.	Психологія
Знання загальних основ, предмету, завдань, методів методології наукових досліджень; етапів, видів, структури наукового пошуку. Знання методів організації та проведення наукових та соціальних досліджень. Здатність здійснювати науково-пошукову діяльність, розвивати свій творчий потенціал. Готовність методами соціометрії, математичного аналізу для обробки результатів дослідження.	Знання про специфіку історичних наукових досліджень. Уміння працювати з науковою літературою з обраної теми досліджень; ставити мету, визначати завдання і гіпотезу досліджень; планувати та проводити експеримент; обробляти отримані дані за допомогою методів математичної статистики, оформляти роботу згідно вимог, що пред'являються; застосовувати набуті навички для написання наукових досліджень. Готовність здійснювати наукове дослідження у вигляді курсової роботи.	Основи наукових досліджень з історії
Розуміння структури системи, змісту та концептуальних завдань навчання історії у загальноосвітній школі.	Знання історії розвитку та методології методики як наукової дисципліни; змісту шкільних курсів історії; засобів, методів й	Теорія та методика навчання історії

<p>Здатність застосовувати комп'ютерні технології, технології дистанційного навчання, модульно-тьюторську систему навчання, технологію ситуаційного навчання, дослідницьких проєктів, технологій навчання у співробітництві тощо, як інструментів пізнання.</p> <p>Готовність презентувати особисту концепцію проєктування дидактичної системи.</p>	<p>основних прийомів навчання історії; критеріїв оцінювання рівнів навчальних досягнень і способів перевірки знань та умінь; основних закономірностей навчання історії.</p> <p>Уміння з'ясувати рівень знань та умінь з історії в учнів конкретної вікової категорії; співвідносити історичний зміст із методами, прийомами та засобами навчання; розробляти оцінювальні завдання, передбачати та прогнозувати результати навчання, вносити корективи в педагогічну діяльність; уміння укладати плани-конспекти уроків, готувати виховні заходи для організації позакласної роботи, виготовляти та застосовувати прості наочні посібники; вести педагогічне спостереження, брати участь в експериментальній роботі.</p> <p>Здатність передбачати та прогнозувати результати навчання, вносити корективи в педагогічну діяльність</p>	
<p>Розуміння структури системи, змісту та концептуальних завдань навчання громадянської освіти у загальній середній школі. Знання методологічних засад навчання громадянської освіти як предметної галузі.</p> <p>Здатність працювати на уроках з компетентісно орієнтованими методиками навчання; визначати способи формування, критерії моніторингу та оцінювання громадянської компетентності учнів.</p>	<p>Знання предмета, цілей, завдань, змісту громадянської освіти, наукових засад предметної методики, теоретичних основ дидактики, закономірностей процесу навчання громадянської освіти.</p> <p>Готовність до організації, планування і проведення урочної та позакласної навчальної діяльності з предмету «Громадянська освіта». Готовність працювати на уроках з технологіями проблемного, практичного навчання, організувати пізнання у проєктній діяльності.</p> <p>Здатність формувати та оцінювати в учнів рівні громадянської компетентності.</p>	<p>Теорія та методика громадянської освіти</p>
<p>Знання наукових засад побудови освітнього процесу з використанням цифрових технологій, їх ефективного застосування в роботі з учнями, впливу освітньо-інформаційного середовища на різні сторони розвитку особистості. Формування сучасного рівня інформаційної та комп'ютерної культури, набуття практичних навичок використання цифрових освітніх ресурсів.</p> <p>Здатність застосовувати цифрові технології в науково-дослідній роботі та освітньо-виховному процесі.</p>	<p>Знання основних тенденцій інформатизації освіти, вимог до вчителя в інформаційному суспільстві, правил та норм роботи з комп'ютерною технікою, основних способів використання інформаційно-комунікаційних технологій в професійній діяльності – вимог до створення та застосування цифрових технологій в науково-дослідній роботі та навчально-виховному процесі.</p> <p>Уміння управляти роботою комп'ютера, запускати на виконання програми, управляти об'єктами операційної системи й офісними додатками для оброблення й подання навчального матеріалу; працювати в графічному растровому та векторному редакторах, здійснювати запис звуку та відео за допомогою різних програм та компонування навчальних відеосюжетів, використовувати готові педагогічні програмні продукти в освітньому процесі; проведення фактографічного, документального та бібліографічного пошуку історичної інформації в мережі Інтернет; створювати персональні веб-сайти, тестові завдання за допомогою електронних засобів тощо, а також раціонально застосовувати ІКТ в історичній освіті та науці, розвивати інформаційну і компетентність у сфері інновацій та вдосконалення.</p>	<p>НІТ в історії</p>
<p>Здатність практично послуговуватись методами історичного дослідження; використовувати науковий інструментарій для проведення теоретичних та експериментальних досліджень у навчальній і</p>	<p>Знання методів історичного дослідження, вміння ефективно інтегрувати знання, використовувати міждисциплінарні зв'язки для аналізу та реконструкції історії у повноті політичних, економічних, соціокультурних явищ і</p>	<p>Організація проєктної діяльності</p>

<p>професійній діяльності. Здатність до формування структурної моделі особистого менеджменту (виявляти ініціативу, розробляти стратегії, оптимізувати часові витрати на різні форми роботи, інтелектуальну самостійність та критичну обізнаність. Здатність до управління дослідницьким проектом у відповідності зі стандартами якості, заснованих на потребах і інтересах цільових груп.).</p>	<p>процесів. Здатність формулювати актуальне дослідницьке завдання, накопичувати необхідну інформацію для її розв'язання та формулювати науково вагомі висновки, презентувати результат діяльності. Уміння аналізувати джерела та історіографію різних історичних періодів, вміння інтерпретувати та контекстуалізувати ці матеріали в презентаціях, письмових звітах, випусковій кваліфікаційній роботі. Готовність працювати у дослідницькому колективі, брати відповідальність за організацію певного етапу колективної роботи, співпрацювати в багатопрофільній та полікультурній міжнародній групі. Здатність презентувати письмові тексти та робити усні презентації різного рівня складності українською чи іноземною мовами, відповідно до спеціалізації та конкретного дослідницького завдання.</p>	
<p>Здатність практично використовувати набуті знання в науково-дослідницькій роботі. Здатність оцінювати головну практичну галузь результатів дослідження</p>	<p>Знання сучасних методів наукового дослідження та використання термінологічно-понятійного апарату. Здатність до створення практичних висновків курсової роботи, що рекомендуються освітній сфері. Здатність структурувати й візуалізувати навчальний матеріал та результати наукових досліджень на основі використання сучасних інформаційних технологій Здатність самостійно поглиблювати свої знання шляхом пошуку й обробки наукової інформації.</p>	<p>Курсова робота з педагогіки або психології</p>
<p>Науково-предметна підготовка</p>		
<p>Розуміння наукових підходів до вивчення історії слов'янських народів, що склалися у вітчизняній та зарубіжній історіографії. Здатність застосовувати базовий понятійний апарат дисципліни, визначати особливості розвитку кожної із слов'янських країн Центральної та Південної Європи, вплив досвіду їх історичного розвитку на сьогодення. Здатність демонструвати об'єктивний, багатоваріантний підхід до вивчення й трактування історії слов'янських народів.</p>	<p>Знання джерел, основних понять і термінів з історії слов'янських народів. Знання стану внутрішньої і зовнішньої політики кожної країни, основних тенденцій їх розвитку у різні періоди їх історії, основної хронології подій. Уміння аналізувати головні події в історії слов'янських народів, локалізувати історичні події та об'єкти на карті, встановлювати причинно-наслідкові зв'язки між історичними подіями та явищами. Здатність демонструвати практичні навички роботи з історичними документами, науковою літературою, періодичними виданнями. Здатність оцінювати роль слов'янських народів у всесвітній історії. Здатність демонструвати мотивацію до поглиблення інструментальних знань та когнітивних умінь для подальшого вивчення вітчизняної та світової історії</p>	<p>Історія слов'янських народів</p>
<p>Розуміння соціальної основи історичного знання, його теоретичних та методологічних принципів, історіографії з предмету, знання джерельної бази історичних досліджень Нового часу. Здатність визначати основні рушійні сили розвитку, фактологію історичного процесу західного суспільства XVII – на початку XX ст.; локалізувати історичні події та об'єкти на карті, оцінювати зміни в геополітичному контексті.</p>	<p>Конкретно-історичні знання щодо перебігу основних подій суспільно-політичного процесу, загальних тенденцій формування системи міжнародних відносин, соціально-економічних змін, основних етапів духовного і культурного життя країн Західної Європи та Північної Америки. Здатність визначати основні рушійні сили розвитку, фактологію історичного процесу західного суспільства XVII – на початку XX ст. Уміння критично опрацьовувати рекомендовані джерела та літературу, фактологічний матеріал, використовувати у</p>	<p>Нова історія країн Європи та Америки</p>

	<p>практиці навчальній та професійній діяльності. Здатність демонструвати об'єктивний, багатоваріантний підхід до вивчення й трактування нової історії країн Європи і Америки.</p>	
<p>Розуміння соціальної основи історичного знання, його теоретичних та методологічних принципів, історіографії з предмету, знання джерельної бази історичних досліджень Новітнього часу. Здатність визначати основні рушійні сили розвитку, фактологію історичного процесу західного суспільства ХХ – на початку ХХІ ст.; локалізувати історичні події та об'єкти на карті, оцінювати зміни в геополітичному контексті.</p>	<p>Знання наукової періодизації, етапів і процесів історії країн Західної Європи та Північної Америки після Першої світової війни до сучасності; спільних і відмінних рис їх історичного розвитку, хронології найголовніших подій і політичну географію країн цих регіонів; джерел і літератури з проблем курсу. Здатність визначати основні рушійні сили розвитку історичного процесу західного суспільства ХХ – початку ХХІ ст. Уміння критично опрацьовувати рекомендовані джерела та літературу, фактологічний матеріал, використовувати у практиці навчальній та професійній діяльності. Здатність визначати зміни в економічному розвитку та соціальній структурі, особливості урбанізаційних процесів, партійно-політичних відносин, зовнішньополітичних процесів у контексті формування геополітичної карти світу. Здатність демонструвати об'єктивний, багатоваріантний підхід до вивчення й трактування новітньої історії країн Європи і Америки.</p>	<p>Новітня історія країн Європи та Америки</p>
<p>Розуміння цивілізаційних основ країн Азії та Африки їх орієнтацію, систему цінностей, пріоритети, структуру, проблеми релігії, культури, менталітету. Здатність характеризувати загальні тенденції історичного розвитку країн Азії, Африки в новий час; визначати національно особливі риси, характерні для окремої країни або групи країн, робити диференційований порівняльно-історичний аналіз рівня соціально-економічного, суспільно-політичного і культурного розвитку цих країн.</p>	<p>Знання предмету, періодизації, основних рушійних сил розвитку історичного процесу нової історії країн регіону. Здатність характеризувати суспільний лад і політичну карту Азії і Африки з ХVІ ст. до початку ХХ ст.; особливості розвитку країн Азії і Африки в новий час. Уміння визначати та аналізувати основні проблеми і події політичної історії в країнах Азії і Африки, особливості соціально-економічного і культурного розвитку окремих регіонів, вплив на нього колоніальної системи, релігійні особливості окремих країн та зміни, які відбулися у ході формування геополітичної карти світу. Здатність застосовувати когнітивні уміння для встановлення міжпредметних зв'язків; локалізувати історичні події та об'єкти на карті; оцінювати зміни в геополітичному контексті; визначати місце і роль кожної з країн у системі міжнародних відносин на відповідному історичному відрізку часу. Готовність викладати історію країн Азії, Африки та Латинської Америки як складову частину курсу загальної історії в загальноосвітній школі.</p>	<p>Нова історія країн Азії та Африки</p>
<p>Розуміння цивілізаційних основ країн Азії та Африки їх орієнтацію, систему цінностей, пріоритети, структуру, проблеми релігії, культури, менталітету. Здатність характеризувати загальні тенденції історичного розвитку країн Азії, Африки в новітній час; визначати національно особливі риси, характерні для окремої країни або групи країн, робити диференційований порівняльно-історичний аналіз рівня соціально-економічного, суспільно-політичного і</p>	<p>Знання предмету, періодизації, основних рушійних сил розвитку історичного процесу новітньої історії країн регіону. Здатність характеризувати суспільний лад і політичну карту Азії і Африки ХХ – ХХІ ст., особливості розвитку країн Азії і Африки в новітній час. Уміння визначати та аналізувати основні проблеми і події політичної історії в країнах Азії і Африки, особливості соціально-економічного і культурного розвитку окремих регіонів, вплив на нього колоніальної системи,</p>	<p>Новітня історія країн Азії та Африки</p>

<p>культурного розвитку цих країн.</p>	<p>релігійні особливості окремих країн та зміни, які відбулися у ході формування геополітичної карти світу.</p> <p>Здатність застосовувати когнітивні уміння для встановлення міжпредметних зв'язків; локалізувати історичні події та об'єкти на карті; оцінювати зміни в геополітичному контексті; визначати місце і роль кожної з країн у системі міжнародних відносин на відповідному історичному відрізку часу.</p> <p>Готовність викладати історію країн Азії, Африки та Латинської Америки як складову частину курсу загальної історії в загальноосвітній школі.</p>	
<p>Здатність практично послуговуватись методами історичного дослідження; застосовувати наукову критику до аналізу поглядів дослідників минулого, робити власні узагальнення щодо теоретичного і методичного рівня наукових праць з історії України.</p> <p>Здатність отримувати знання з різних комунікативних потоків, працювати з джерелами історичної інформації, використовувати високі стандарти текстового аналізу.</p>	<p>Знання основних етапів розвитку національної історіографії та головних історичних концепцій, які відповідали певним історичним періодам.</p> <p>Розуміння основних понять, категорій та дефініцій, їх загальнонаукове та прикладне смислове навантаження в контексті курсу.</p> <p>Володіння теоретичними та методологічними засадами історіописання, знання представників української історичної науки, їх головних творів, здатність характеризувати концептуальні засади історичних шкіл.</p> <p>Здатність застосовувати когнітивні уміння для встановлення міжпредметних зв'язків.</p> <p>Вміння демонструвати мотивацію до поглиблення інструментальних знань та когнітивних умінь для подальшого вивчення вітчизняної та світової історії.</p> <p>Здатність використовувати історіографічні знання при написанні курсових робіт та наукових текстів; застосовувати набуті історіографічні знання в професійній діяльності, суспільному житті та громадсько-виховній роботі.</p>	<p>Історіографія історії України</p>
<p>Розуміння розміщення, принципів відбору, застосування історіографічного доробку та архівних документів для реконструкції політичної та культурної історії в українському і світовому контекстах, для комплексного дослідження історичних, суспільно-політичних, державотворчих, соціокультурних аспектів становлення та життєдіяльності народів світу.</p> <p>Здатність до світоглядного самовизначення, усвідомленого ставлення до історичної пам'яті як частини культурного капіталу, формування на її основі соціально-моральної позиції особистості.</p>	<p>Знання теорій історичного процесу, етапів і методів історичного дослідження, соціальних функцій історичної свідомості, місця і ролі історичних знань у сучасному суспільстві.</p> <p>Розуміння змісту основних напрямів і шкіл сучасної історичної науки, головних проблем у розвитку історіографії та впливу сучасної гуманітаристики на історіографічний процес.</p> <p>Знання основних аспектів теоретико-методологічного дискурсу усно-історичних досліджень у просторі конструювання минулого.</p>	<p>Історіографія всесвітньої історії</p>
<p>Знання загальних засад архівознавства як науки, головних понять та термінології, основних етапів історії архівної справи, систему організації архівної справи в Україні. Здатність професійно використовувати інформацію архівних документів, застосовувати сучасні інформаційні технології в архівній справі.</p>	<p>Знати історію архівної справи в Україні, нормативну основу організації архівної справи в Україні, специфіку складу і змісту Національного архівного фонду України, систему архівних установ України, основні технології накопичення та зберігання інформації.</p> <p>Здатність розуміти організацію обігу архівних документів в Україні, технології зберігання документів в архівах, специфіку обліку та принципи і методів використання архівної інформації</p> <p>Готовність демонструвати навички раціонального пошуку, відбору, аналітичного дослідження архівних документів методикою їх вико-</p>	<p>Архівознавство</p>

	ристання у науково-дослідній, навчальній та науково-популяризаторській роботі за професійною спрямованістю.	
Здатність продемонструвати когнітивні уміння та практично використовувати набуті знання в науковій, педагогічній, музейній, краєзнавчій праці. Здатність науково оцінювати стан, роль пам'яткоохоронних об'єктів та музеїв в історичному процесі, подіях та явищах.	Знання сучасних концепцій, підходів, методів історичного пізнання та використання історичного термінологічно-понятійного апарату. Обізнаність в специфіці пам'яткоохоронної та музейної діяльності України в новітню добу. Знання витоків пам'яткоохоронної та музейної справи в історії культури, особливостей вітчизняного музеєзнавства на всіх етапах розвитку, основних напрямів фондової, науково-дослідницької роботи в музейних установах, засобів передачі культурних знань. Уміння аналізувати внутрішню організацію музеїв, систему наукового комплектування музейних фондів, документування та зберігання колекцій. Здатність каталогізувати пам'ятки та музейні предмети; демонструвати уміння навички складання тематико-експозиційного плану; складати супровідні тексти та фотоматеріали музейної експозиції; мати навички проведення музейної екскурсії.	Пам'яткознавство і музеєзнавство
Здатність бачити місто як складну систему взаємозв'язків, яка має просторові, соціальні, економічні, технологічні, екологічні й культурні аспекти в історичній перспективі. Здатність аналізувати процес урбанізації як складову всесвітньо-історичного процесу. Здатність застосовувати міждисциплінарний підхід для виявлення проблем урбанізації в різні історичні епохи. Здатність характеризувати загальні тенденції історичного розвитку європейських міст, комплексно досліджувати притаманні місту ознаки та функції. Здатність орієнтуватися в нових напрямках європейської і світової історичної урбаністики.	Розуміння змісту і предметної сфери дисципліни історія міст Європи: історії європейських міст, їх розташування, історії міського господарства, самоврядування, принципів містобудування. Знання головних категорій і понять історичної урбаністики: «місто», «історичне місто», «міський простір», «урбанізація». Уміння формулювати й застосовувати критерії типологізації історичних міст Європи і принципи датування початків їхньої історії. Спроможність виявляти роль європейського міста в системі територіальної організації життя суспільства. Готовність застосовувати когнітивні уміння зі встановлення міжпредметних зв'язків задля дослідження міської історії в проблемному полі формування територіальних і національно-громадянських ідентичностей в Європі й у світі.	Історія міст Європи
Здатність застосовувати принцип історизму, робити аргументовані висновки, користуватися довідковою та науковою літературою тощо. Здатність визначати ступінь автентичності та вірогідності джерел, здійснюючи їх всебічне вивчення (як зовнішніх ознак, так і змісту) з метою одержання достовірної інформації про історичні події та явища.	Знання особливостей різноманітних типів та видів джерел, предмету та завдань окремих спеціальних історичних дисциплін. Уміння застосовувати принцип історизму, робити аргументовані висновки, користуватися довідковою та науковою літературою. Здатність до володіння сучасними методами історичного аналізу, до визначення ступеню автентичності та вірогідності джерела, здійснюючи його всебічне вивчення (як зовнішніх ознак, так і змісту) з метою одержання достовірної інформації про історичні події та явища. Здатність отримувати знання з різних комунікативних потоків, працювати з джерелами історичної інформації, використовувати високі стандарти текстового аналізу.	Спеціальні історичні дисципліни
Здатність визначати предмет та завдання історії повсякденності як окремого напрямку історичної науки. Розуміння її методико-теоретичного потенціалу та основних джерел з курсу. Здатність здійснювати історичний аналіз повсякденного життя Європи, самостійно	Знання основ історії повсякденності, особливостей різноманітних типів та видів джерел, предмету та завдань курсу, загальних понять дисципліни. Розуміння методології та методики досліджень в галузі історії повсякденності. Уміння застосовувати принцип історизму до джерел, добирати і опрацьовувати матеріали	Історія повсякденності Європи

<p>працювати з історичними джерелами та літературою, застосовувати принцип історизму до джерел, робити аргументовані конструктивні висновки з метою одержання достовірної інформації про історичні події та явища.</p>	<p>щодо життєвого простору, циклічності повсякденного життя європейців, робити аргументовані висновки. Знання особливостей формування та розвитку повсякденності європейців – традиційної, матеріальної, духовної та соціонормативної культури. Готовність узагальнювати й критично оцінювати історичні факти, події, явища та використовувати набуті знання у навчальній та професійній діяльності.</p>	
<p>Практична підготовка ОП</p>		
<p>Здатність оволодіти знаннями практично розрізнати пам'ятки археології; культуру носіїв певної археологічної культури (відповідно до об'єкту запланованих розкопок чи розвідок); Здатність розрізнати комплекс археологічних пам'яток за допомогою спеціальних методів дослідження. Розуміти та застосовувати послідовність проведення археологічних досліджень. Готовність до добору репродукцій, фотографій, електронних презентацій, побудові екскурсії для школярів до археологічної пам'ятки.</p>	<p>Знання теоретичних основ наукового вивчення археологічних пам'яток різних категорій. Розуміння правил первинної обробки отриманих матеріалів, складання польових описів, зберігання і транспортування артефактів. Уміння працювати з археологічними пам'ятками в природному географічному оточенні, визначати їх фаціальну належність (поселення, стоянка, курганний могильник та ін.); особливості залягання культурного шару, володіння способами і методиками його вивчення. Уміння складання планів пам'яток, що вивчаються, фіксації культурного шару, розмірів, опису процесу роботи (ведення щоденника), окремих об'єктів, поховань і стратиграфічної ситуації. Уміння облаштовувати польовий табір, організувати його функціонування і життєзабезпечення; оформляти результати польових досліджень у вигляді звіту. Готовність використовувати набуті когнітивні уміння на практиці у професійній діяльності.</p>	<p>Археологічна</p>
<p>Здатність до безпосередньої роботи (за індивідуальною програмою) у музеї та з його фондами і колекціями. Здатність демонструвати раціональні прийоми пошуку, відбору, аналітичної і синтетичної критики предметів музейного значення, методику їх використання у науково-дослідній, виховній та практичній роботі за професійною спрямованістю.</p>	<p>Знання організації музеїв в Україні, напрямів та форми їх роботи щодо комплектування, обробки, систематизації, обліку, зберігання та використання музейних експонатів. Набуття навичок раціонального пошуку, відбору, аналітичного дослідження музейних експонатів, методики їх використання у науково-дослідній, навчально-виховній та науково-популяризаторській роботі за професійною спрямованістю, практичний досвід індивідуальної та групової роботи. Здатність до самоорганізації, систематичного набуття й поповнення знань, вмінь і навичок роботи за обраним фахом. Здійснення адекватної самооцінки, здатність до рефлексії діяльності. Готовність використовувати набуті когнітивні уміння на практиці у професійній діяльності.</p>	<p>Музейно-архівна</p>
<p>Здатність демонструвати уміння та навички педагогічної праці. Готовність до самостійного проведення навчально-виховної роботи з учнівським колективом та окремими учнями; до професійного самовдосконалення, педагогічної творчості.</p>	<p>Застосування теоретичних знань на практиці; досвід аналізу навчально-виховної роботи. Здатність здійснення виховної роботи з учнівським колективом та окремими учнями; вироблення умінь індивідуального стилю діяльності в умовах педагогічної взаємодії.</p>	<p>Педагогічна</p>
<p>Володіти основами знань про місце європеїстики у системі наук і її предметних та методологічних взаємозв'язках з іншими науковими дисциплінами. Здатність розуміти основну термінологію, поняття, які вживаються у європейських студіях; Готовність володіти загальними знаннями у галузі методів і знарядь досліджень та розуміти необхідність</p>	<p>Здатність розуміти сутність економічних, політичних і культурних процесів на континенті. Готовність до безконфліктних міжособистісних і комунікативних контактів представниками інших європейських країн. Готовність здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації щодо подій у сучасних європейських країнах з різних джерел. Здатність усвідомлювати цивілізаційно-культурну єдність та спорідненість країн і народів Європи. Готовність набуття практичних можливостей</p>	<p>Практика з європеїстики</p>

<p>використання різних методів і технік в залежності від специфіки досліджуваних процесів і явищ.</p> <p>Здатність розуміти європейський характер української культури й історії, специфіку взаємовідносин незалежної України з ЄС, іншими європейськими структурами;</p> <p>Здатність правильно визначити характер процесів у сучасних країнах Європи, встановити їх можливий вплив на вітчизняне суспільне життя.</p>	<p>мобільності в європейському освітньому і культурному просторі;</p> <p>Уміння орієнтуватися у процесі європейської інтеграції та його основних етапів, основи функціонування ЄС на сучасному етапі.</p>	
<p>Здатність демонструвати зв'язок теоретичних знань фахових дисциплін з реальним педагогічним процесом; використання їх у розв'язанні конкретних навчальних, розвивальних та виховальних завдань.</p> <p>Здатність проводити уроки з використанням сучасних методів і прийомів навчально-пізнавальної діяльності учнів.</p> <p>Готовність діяти з урахуванням соціальної відповідальності та громадянських та професійних зобов'язань; здійснювати рефлексію педагогічної діяльності.</p>	<p>Знання особливостей організації педагогічного процесу в навчальному закладі, стратегічні цілі навчання.</p> <p>Знання теоретичних основ дидактики та базових знань спеціальності.</p> <p>Здатність переносити вміння та здібності в контекст нової ситуації, організовувати навчально-пізнавальну діяльність учнів.</p> <p>Здатність проводити психолого-педагогічні спостереження за учнями класу, виявляти їхні вікові та індивідуальні особливості, рівень розвитку, рівень вихованості організаційні форми; підбирати методи й засоби проведення уроків у відповідності з дидактичними принципами навчання, враховуючи вікові, психологічні особливості учнів й конкретні умови навчання.</p> <p>Уміння застосовувати інформаційно-комунікаційні технології у навчанні; стимулювати інтерес та активність учнів до засвоєння знань, розвивати їхню увагу, мислення, мовлення.</p> <p>Готовність до реалізації креативних, інноваційних ідей, обміну знаннями, ідеями.</p> <p>Здатність застосовувати технології моніторингу й оцінювання з метою діагностики навчальних досягнень учнів.</p> <p>Здатність працювати самостійно за індивідуальною програмою, застосовуючи гнучку схему планування практичної діяльності та самоконтролю.</p> <p>Готовність до самокорекції педагогічної діяльності на основі вивчення передового педагогічного досвіду.</p>	<p>Виробнича (педагогічна) практика</p>
<p>Знання основних дат, подій та термінів історичного розвитку регіону, методики здійснення історичних досліджень (усна історія, архівознавство, історична географія тощо).</p> <p>Здатність здійснювати науково-пошукову діяльність, розвивати свій творчий потенціал. Готовність користуватися методами історичного аналізу для обробки результатів дослідження.</p>	<p>Уміння застосовувати на практиці знання, вміння та навички набуті в процесі вивчення історичних дисциплін; збирати, систематизувати та аналізувати зібраний фактологічний матеріал; презентувати результати історичних досліджень.</p> <p>Здатність здійснювати наукове дослідження у вигляді курсової роботи.</p>	<p>Історична</p>

V. Форми атестації здобувачів вищої освіти

Атестація випускників освітньо-професійної програми «Історія та археологія (Європеїстика)» проводиться у формі здачі комплексного кваліфікаційного екзамену з історії та методики її навчання і випускного екзамену з європеїстики та завершується видачею документу державного зразка про присудження їм ступеня бакалавра із присвоєнням академічної кваліфікації: Бакалавр історії та археології і професійної кваліфікації: історик, вчитель історії основної школи, фахівець з європеїстики.

Атестація здійснюється відкрито і публічно.

VII. Матриця відповідності програмних компетентностей компонентам освітньо-професійної програми «Історія та археологія (Європеїстика)», галузь знань 03 Гуманітарні науки, спеціальність 032 Історія та археологія

	НПП 2.2.07	НПП 2.2.08	НПП 2.2.09	НПП 2.2.10	НПП 2.2.11	НПП 2.2.12	П 01	П02	П03	П04	П05	П. 06							
ЗК1									+	+	+	+							
ЗК2							+	+	+	+	+	+							
ЗК3	+				+														
ЗК4								+	+	+	+	+							
ЗК5							+	+	+	+	+	+							
ЗК6	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+							
ЗК7	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+							
ЗК8							+		+		+								
ЗК9									+		+								
ЗК10							+				+								
ФК1	+		+	+	+	+						+							
ФК2	+				+						+								
ФК3	+				+	+	+	+		+		+							
ФК4	+			+	+	+		+		+	+	+							
ФК5		+	+	+	+	+	+	+		+	+	+							
ФК6	+				+		+	+				+							
ФК7			+	+			+	+	+	+	+	+							
ФК8		+		+		+		+	+		+	+							
ФК9	+	+		+		+			+	+	+	+							
ФК10	+			+	+														
ФК11							+		+		+								
ФК12		+	+		+		+	+	+		+	+							
ФК13		+	+	+		+						+							
ФК14									+	+	+								
ФК15									+		+								
ФК16									+		+								
ФК17	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+							

VIII. Матриця забезпечення програмних результатів навчання (ПРН) відповідними компонентами освітньо-професійної програми «Історія та археологія (Європеїстика)», галузь знань 03 Гуманітарні науки, спеціальність 032 Історія та археологія

	ФП.1.2.15	ФП.1.2.16	ФП.1.2.17	ФП.1.2.18	ППП 2.1.01	ППП 2.1.02	ППП 2.1.03	ППП 2.1.04	ППП 2.1.05	ППП 2.1.06	ППП 2.1.07	ППП 2.1.08	НПП 2.2.01	НПП 2.2.02	НПП 2.2.03	НПП 2.2.04	НПП 2.2.05	НПП 2.2.06
ПРН 1	+	+	+	+			+	+					+	+	+	+	+	+
ПРН 2	+	+	+	+			+	+					+	+	+	+	+	+
ПРН 3	+	+	+	+									+	+	+	+	+	+
ПРН 4	+	+	+	+				+	+	+	+		+	+	+	+	+	+
ПРН 5	+	+	+	+		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ПРН 6	+	+		+					+	+								
ПРН 7	+	+		+					+	+								+
ПРН 8							+		+	+	+							
ПРН 9					+	+	+	+	+	+	+	+						
ПРН 10					+	+	+	+	+	+	+	+						
ПРН 11	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ПРН 12						+	+	+	+	+	+	+						
ПРН 13	+	+	+	+		+	+	+		+	+		+	+	+	+	+	+
ПРН 14	+	+	+	+	+	+	+	+	+		+	+	+	+	+	+	+	+
ПРН 15	+	+	+	+		+	+	+	+		+		+	+	+	+	+	
ПРН 16									+		+		+	+	+	+		
ПРН 17					+				+									
ПРН 18					+		+					+						
ПРН 19									=				+	+	+	+		

Керівник проектної групи
(гарант освітньої програми)

Кривошея Ігор Іванович

Освітньо-професійну програму схвалено на засіданні кафедри всесвітньої історії та методик навчання УДПУ імені Павла Тичини (протокол № 13 від 23 серпня 2020 р.)

Завідувач кафедри

Горохівський Петро Іванович

Освітньо-професійну програму схвалено вченою радою історичного факультету УДПУ імені Павла Тичини (протокол № 12 від 28 серпня 2020 р.)

Голова вченої ради факультету

Карасевич Анатолій

Олександрович

Освітньо-професійну програму погоджено навчально-методичним відділом УДПУ імені Павла Тичини

Начальник відділу

Денисюк Ірина Анатоліївна

Освітньо-професійну програму рекомендовано до впровадження вченою радою Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини (протокол № 11 від 30 вересня 2020 р.).

Учений секретар університету

